

Sid 1 (3)

2024-09-05
Dnr 0332/24

Till utredare, handläggare och andra som i sin yrkesroll t.ex. granskar, tillsynar, upptäcker eller utreder företag som används som brottsverktyg

Information om Brås studie om företag i kriminell verksamhet

Vi vill fråga dig om du vill anmäla intresse för att delta i en intervju med anledning av det forskningsprojekt som Brottsförebyggande rådet (Brå) ska genomföra. Vi söker kontakt med personer som i sin yrkesroll kommit i kontakt med företag som används i kriminell verksamhet, exempelvis som underleverantörer. I detta brev får du information om studien, intervjun och vad det innebär att delta. Läs igenom informationen innan du samtycker till att delta eller inte.

Vad är det för studie och varför vill vi att du ska delta?

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått i uppdrag av regeringen att studera hur företag används som brottsverktyg av aktörer i den kriminella miljön. I uppdragstexten nämns särskilt hur dessa aktörer genom bolagen tillskansar sig offentliga medel, exempelvis genom upphandling, offentliga stöd eller skatteundandraganden. Vi ska analysera olika utnyttjade bolagstyper, verksamheter, brottsupplägg och systematiska regelöverträdelser samt beskriva motåtgärder som vidtas av aktörerna för att kringgå eller undvika t.ex. tillsynsplikt, interna/externa kontroller och lagföring. Syftet med projektet är att ta fram ett fördjupat kunskapsunderlag och lämna åtgärdsförslag på hur brottsligheten kan motverkas och arbetet mot problematiken utvecklas. Resultaten kommer att redovisas för regeringen samt presenteras i en rapport 16 oktober 2025. Projektet kommer även resultera i en eller flera fördjupningsstudier efter att regeringsuppdraget avslutats.

Projektet innehåller en bred materialinsamling där vi kommer läsa myndighetsrapporter, analyser och ärenden, genomföra en registerstudie och analysera avkrypterat chattmaterial. För att hjälpa oss i tolkningen av materialet samt fördjupa kunskapen vill vi intervjua personer som har god kännedom om brottsupplägg eller upplägg med systematiska regelöverträdelser som involverar företag, exempelvis genom att de granskat, analyserat, utrett, kontrollerat, arbetat med tillsyn eller tillståndsprövning, genomfört revision eller på andra sätt vidtagit åtgärder mot företag som kan ha använts i kriminell verksamhet. Syftet med intervjuerna är att få en fördjupad förståelse om på vilka olika sätt aktörer i den kriminella miljön använder företag som brottsverktyg och vilka åtgärder som krävs för att förbättra arbetet mot detta. Här är intervjupersoner inifrån näringslivet mycket viktiga, så att förslagen blir relevanta och genomförbara.

Forskningshuvudman för studien är Brå. Med forskningshuvudman menas den organisation som är ansvarig för projektet. Studien har etikprövats och godkänts av Etikprövningsmyndigheten (se diarienummer Dnr 2024-04534-01).

Hur går intervjun till?

Tiden för intervjun varierar, men vanligtvis tar det cirka en timme. Intervjun kommer i första hand att ske via ett fysiskt möte, men kan även komma att ske via videolänk eller per telefon. Vi vill gärna spela in intervjun då det ger oss bättre möjligheter att fokusera på det du säger under intervjun. Det underlättar även analysarbetet, eftersom vi då inte riskerar

att missa något väsentligt. Om du inte vill bli inspelad tar vi endast minnesanteckningar vid intervjutillfället.

Möjliga följder och risker med att delta i intervjun

Om du väljer att delta i en intervju är det viktigt att veta att Brå inte redovisar uppgifter du lämnat på ett sätt som kan spåras tillbaka till dig. Resultaten av samtliga intervjuer i projektet kommer att redovisas på en generell nivå. I den mån citat från intervjuerna används i rapporten kommer endast en beskrivning av intervjupersonens övergripande yrkesbeteckning att framgå. Vi kommer alltså inte att redovisa personuppgifter för dig som deltagit i studien. Om det är någonting du säger i intervjun som du upplever som känsligt kan du berätta det så hanterar vi det extra varsamt.

Vad händer med dina uppgifter?

Under tiden för projektet kommer vi att registrera information om dig. Det handlar om ditt namn, kontaktuppgifter, din yrkesroll och typ av organisation. Så länge Brå kan hänföra uppgifterna till dig kan du också återkalla ditt samtycke. Vi kommer att spara dina kontaktuppgifter om vi behöver ställa någon kompletterande fråga eller klargöra något i efterhand. Efter att projektet är slutfört kommer namn och kontaktuppgifter till samtliga intervjupersoner att raderas.

Allt material i studien hanteras på ett sådant sätt att bara behöriga kommer att ta del av materialet. Dina intervjuvar kommer således att behandlas så att inte obehöriga kan ta del av dem. Svaren sammanställs på en övergripande nivå och i den publicerade rapporten kommer det inte vara möjligt att bakvägsidentifiera aktörer eller företag. Brå lägger vikt vid att inte riskera att röja myndigheters och andra aktörers arbetsmetoder. Om vi känner oss osäkra på formuleringar erbjuder vi intervjupersoner att läsa delar av rapporten för att säkerställa att verksamheten skyddas.

Intervjuerna utgår från din yrkesroll, men i redovisningen av resultatet kommer det inte framgå att just du deltagit i undersökningen. Samtliga insamlade uppgifter som avser en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden och kan hänföras till den enskilde omfattas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och 7 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641). I det fall vi skulle prata om specifika ärenden så omfattas uppgifter från förundersökningar och underrättelsematerial även av sekretess enligt 18 kap. 1-2 §§ offentlighets- och sekretesslagen. När projektet är slutfört kommer materialet att arkiveras i enlighet med arkivlagen (1990:782) och gällande föreskrifter.

Brå är ansvarigt för dina personuppgifter, och EU:s dataskyddsförordning (GDPR) gäller för behandlingen av dina personuppgifter. Dina personuppgifter behandlas med syftet att bedriva forskning om hur bolag används som brottsverktyg av aktörer i den kriminella miljön. Uppgifterna kan eventuellt komma att lämnas ut till andra etikprövade forskningsprojekt. Enligt dataskyddsförordningen har du rätt att kostnadsfritt få ta del av de uppgifter om dig som hanteras i projektet, och vid behov få eventuella fel rättade. Du kan också begära att uppgifter om dig raderas samt att behandlingen av dina personuppgifter begränsas. Rätten till radering och till begränsning av behandling av personuppgifter gäller dock inte när uppgifterna är nödvändiga för den aktuella forskningen. Läs mer om hur Brå behandlar personuppgifter samt om dina rättigheter på Brås hemsida: <https://bra.se/om-bra/behandling-av-personuppgifter.html>

Om du vill ta del av uppgifterna ska du kontakta projektledare Li Hammar. Vid frågor om Brås personuppgiftsbehandling kan du kontakta Brås dataskyddsombud som du når på e-post dataskyddsombud@bra.se. Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att lämna in ett klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten, som är tillsynsmyndighet.

Intervjun är frivillig

Ditt deltagande i studien är frivilligt. Om du samtycker till att intervjuas väljer du själv vad du vill berätta om ditt arbete. Du kan när som helst avbryta din medverkan i intervjustudien, utan någon förklaring. Om du vill avbryta ditt deltagande efter genomförd intervju ska du kontakta den ansvariga för projektet (se nedan).

Hur får du information om resultatet av studien/projektet?

Resultaten offentliggörs dels i en skriftlig rapport som publiceras i 16 oktober 2025, dels genom fördjupningsstudier som kommer att redovisas vid senare tidpunkter som ännu inte fastställts. Redovisningen kommer dock senast att ske december 2027, då projektet avslutas.

Försäkring och ersättning

Något särskilt försäkringsskydd är inte aktuellt vid deltagande i utvärderingen, och det utgår inte någon ekonomisk ersättning för att delta.

Ansvariga för projektet

Ansvarig för projektet är Li Hammar.

Om du vill veta mer om studien, eller delta, kontakta gärna oss på följande sätt:

Kontaktuppgifter:

Utredare: johanna.skinnari@bra.se, 08-527 584 07

Projektledare: li.hammar@bra.se, 08-518 32 429

Utredare: Marianne Danielsson, marianne.danielsson@bra.se, 08-527 584 49.